

**Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Przedszkolu Samorządowym Nr 76
„Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku**

Tekst jednolity z dnia 25 czerwca 2026r.

Białystok 2024r.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Przedszkolu Samorządowym Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku

PREAMBUŁA

Niniejszy dokument powstał, by zapewnić wychowankom Przedszkola Samorządowego Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku harmonijny rozwój w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik instytucji traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizując cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej instytucji oraz swoich kompetencji.

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. **Administrator** – administratorem danych osobowych jest Dyrektor Przedszkola Samorządowego Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku
2. **Przedszkole** – należy przez to rozumieć Przedszkole Samorządowe Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku
3. **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Przedszkola Samorządowego Nr 76 „Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku
4. **Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci** – wybrane informacje na temat warunków, sytuacji, sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dziecka w rodzinie. Czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego oddziaływań, które mogą spowodować zaburzenia w procesie jego rozwoju.
5. **Dane osobowe dziecka** – każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.
6. **Dziecko** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
7. **Interwencja** – proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecka poprzez szybką i skuteczną reakcję.
8. **Krzywdzenie dziecka** – wszystkie formy nieprawidłowego traktowania dzieci prowadzące do lub stwarzające ryzyko uszkodzenia ciała, śmierci, krzywdy psychicznej, nieprawidłowego rozwoju lub naruszania godności. Krzywdzenie dzieci

można podzielić na następujące kategorie: przemoc fizyczną, psychiczną, wykorzystywanie seksualne i zaniedbywanie.

9. **Osoba odpowiedzialna za Politykę** – dyrektor jest odpowiedzialny za wdrożenie Polityki oraz za to, żeby zawarte w niej zasady były przestrzegane, a także za przygotowanie pracowników i pozostały personel do przestrzegania Polityki.
10. **Polityka** – dokument prezentujący ramowe zasady, standardy i wytyczne mające na celu uwrażliwienie wszystkich pracowników i pozostały personel na podejmowanie działań zmierzających do ochrony dzieci przed krzywdzeniem i podejmowanie adekwatnych interwencji oraz określający działania profilaktyczne i interwencyjne mające na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.
11. **Pracownicy** – osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę.
12. **Pozostały personel** – osoby inne niż Pracownicy wykonujące zadania zlecone przez Przedszkole na moce odrębnych przepisów (stażyści, praktykanci, wolontariusze).
13. **Przemoc fizyczna** – przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Pomoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
14. **Przemoc psychiczna** – przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą. Obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej między innymi: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relacje z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, nieadekwatne do poziomu rozwoju dziecka interakcje, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem, pracownikiem lub pozostałym personelem a dzieckiem.
15. **Rodzic** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych, w tym na podstawie orzeczenia sądu, w szczególności rodzic zastępczy.
16. **Zgoda rodzica** – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka; w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

- 17. Wykorzystywanie seksualne** – włączanie dziecka w aktywność seksualną, której potrafi ono zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie można zgodzić się w ważnym prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem lub innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Przez wykorzystywanie seksualne rozumiane jest również narażenie dziecka na odbiór treści erotycznych, na które dziecko nie jest gotowe.
- 18. Zaniedbywanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych do jego prawidłowego rozwoju, potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem czy sferą psychiczną dziecka.
- 19. Zespół interwencyjny** – zespół powołany przez Dyrektora w przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka. W skład zespołu mogą wejść: pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka, opiekun sprawujący opiekę nad dzieckiem, inny pracownik wskazany przez Dyrektora przedszkola.

Standard I. POLITYKA

Organizacja/instytucja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem

1. Placówka posiada dokument Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. W dokumencie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem zapisane są:
 - procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny oraz personelu placówki,
 - zasady ochrony danych osobowych dziecka, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o dziecku,
 - zasady ochrony wizerunku dziecka, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania zasady dostępu dzieci do Internetu

- ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami,
 - zasady bezpiecznych relacji na linii: personel placówki - dziecko, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem, relacji dziecko- dziecko oraz relacji ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Cały personel placówki, w tym specjaliści, praktykanci oraz personel techniczny znają treść dokumentu Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
 4. Zapisy zawarte w dokumencie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązują wszystkich członków personelu placówki.
 5. Dyrektor placówki wyznacza osoby odpowiedzialne za monitoring realizacji Polityki ochrony dzieci a role oraz zadania tych osób są jasno określone.
 6. W placówce każdy nauczyciel jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo stosowanych przez siebie narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) oraz odpowiednie kadrowanie wizerunku zdjęcia dziecka zgodne z założeniami RODO.

Wskaźniki realizacji standardu:

Dokument Polityki ochrony dzieci ustanowiony w placówce.

Standard II. PERSONEL

Organizacja/instytucja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

I. Placówka monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

1. Rekrutacja pracowników w placówce odbywa się według zasad, które obejmują ocenę merytorycznego przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzenie ich referencji.
2. Placówka uzyskuje informacje z Krajowego Rejestru Karnego o pracownikach (gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa).
3. Placówka pobiera oświadczenia od pracowników i praktykantów dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z

użyciem przemocy na szkodę małoletniego - w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (**załącznik nr 1**).

4. Zgodnie z przepisami prawa przez przystąpieniem do pracy wszyscy pracownicy Przedszkola są zweryfikowani pod kątem bezpieczeństwa w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

II. Placówka zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.

1. Wszyscy pracownicy przedszkola oraz stażyści są zobowiązani do zapoznania się z niniejszą Polityką oraz do pisemnego potwierdzenia tego faktu poprzez wypełnienie odpowiedniego oświadczenia (**załącznik nr 2**).
2. Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Wszyscy członkowie personelu placówki zostali przeszkoleni w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
4. Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.
5. Pracownicy placówki mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia). Wykaz wyżej wymienionych instytucji dostępny jest w pokoju nauczycielskim na tablicy ogłoszeń.
6. Nauczyciele mają wiedzę w zakresie metod i narzędzi edukacji rodziców na temat wychowania dzieci bez przemocy.

Wskaźniki realizacji standardu:

Oświadczenie pracowników dotyczące zapoznania się z Polityką.

Zaświadczenia i certyfikaty ze szkoleń.

Standard III. PROCEDURY

W organizacji/instytucji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

I. Grupy czynników ryzyka, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy:

1. Czynniki związane z dzieckiem: dziecko nigdy nie jest winne doznawanej krzywdy, uznaje się, że niektóre jego cechy związane np. ze stanem zdrowia, poziomem rozwoju, funkcjonowaniem czy pozycją w rodzinie mogą bardziej narażać je na doświadczanie przemocy, ponieważ stanowią obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców. Bezradność, poczucie winy mogą zmieniać się w złość, a w konsekwencji wywołać agresję wobec dziecka lub jego odrzucenie.
 - nieplanowana/niechciana ciąża
 - przedwczesny poród
 - poród bez pomocy medycznej
 - niska waga urodzeniowa
 - powikłania okołoporodowe
 - poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej
 - krótkie przerwy między kolejnymi porodami
 - długotrwały płacz
 - niepełnosprawność, przewlekła choroba lub trudności i specjalne potrzeby edukacyjne
 - nadmierne pobudzenie dziecka
 - wiek dziecka (tzw. okresy krytyczne)
 - zależność od rodziców, pracowników przedszkola charakteryzująca się mniejszą zdolnością dostosowania się do oczekiwań dorosłych
2. Czynniki rodzinne, czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków:
 - nieobecność fizyczna lub psychiczna rodziców
 - samotne rodzicielstwo
 - autorytarny styl rodzicielstwa

- doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie
- wychowanie się rodzica w placówce opiekuńczo-wychowawczej
- uzależnienia
- brak wsparcia rodzica przez osoby w najbliższym otoczeniu
- obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie
- kondycja psychiczna rodziców, wysoki poziom stresu, trudności emocjonalne
- konflikty, kryzysy dotyczące członków rodziny
- rodzina zastępcza, rodzina adopcyjna
- karalność rodzica
- choroby, w tym somatyczne i psychiczne rodzica (depresja, nowotwór, niepełnosprawność)
- obecność innych spokrewnionych osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania dziecka

3. Czynniki związane ze środowiskiem społecznym:

- izolacja społeczna (ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne)
- ograniczenie możliwości zaspokajania rodzinie potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe, ubóstwo
- przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny
- wcześniejsze podejrzenia dotyczące krzywdzenia dziecka (przeprowadzenie procedury Niebieskich Kart)
- rodzina, w której w przeszłości odebrano dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej.
- Wystąpienie jednego lub wielu czynników ryzyka nie jest jednoznacznym sygnałem, że w rodzinie dochodzi do krzywdzenia dziecka. Jeśli jednak liczba czynników zwiększa się lub jeden z nich nasila się, należy podjąć monitoring sytuacji dziecka i rodziny.

II. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka poza przedszkolem

1. Nauczyciel wnikliwie obserwuje dziecko: jego wygląd, zachowania, prace plastyczne, zabawy. Gdy zauważy niepokojące symptomy wskazujące na zaniedbanie lub krzywdzenie dziecka przeprowadza rozmowę z innymi nauczycielami pracującymi z dzieckiem i specjalistami zatrudnionymi w przedszkolu (psycholog/pedagog).

Dokumentuje zdobyte wiadomości i obserwacje w formie notatki służbowej **(załącznik nr 3)**.

2. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę spoza placówki pracownik przedszkola przekazuje spostrzeżenia dyrektorowi przedszkola, który przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami dziecka. Dyrektor w ramach w/w rozmowy uświadamia rodziców/opiekunów prawnych w zakresie skutków krzywdzenia dla dalszego rozwoju dziecka. Dyrektor przedstawia też regulacje prawne związane z podejrzeniem krzywdzenia oraz etapy dalszego postępowania placówki. Dyrektor zobowiązuje rodziców do zaprzestania zachowań krzywdzących dziecko. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.
3. W rozmowie powinien uczestniczyć nauczyciel, pedagog, psycholog. Rodzinę należy objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
4. Gdy rozmowa z rodzicami nie przynosiła oczekiwanych rezultatów zostaje powołany zespół d/s pomocy dziecku, który:
 - weryfikuje dane dostępnymi sposobami: rozmowa z opiekunami, badanie psychologiczne, analiza wytworów dziecka, badanie medyczne
 - wypełnia kartę interwencji **(załącznik nr 4)**
 - opracowuje plan działań wspierających w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej stosowny do zaistniałej sytuacji
5. W sytuacjach określonych prawem Dyrektor:
 - wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”,
 - lub/i powiadamia jednostkę pomocy społecznej lub sąd rodzinny,
 - lub/i zawiadamia policję lub prokuraturę.
6. Dziecko otaczane jest wzmożoną troską i wsparciem.
7. Gdy zauważono przypadek krzywdzenia dziecka interwencja powinna mieć charakter niezwłoczny.

III. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika przedszkola

1. Osoba będąca świadkiem sytuacji krzywdzenia dziecka powiadamia o incydencie Dyrektora.
2. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem, systematycznie monitoruje jego pracę.

3. W sytuacjach uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika Dyrektor zawiesza go w czynnościach oraz uruchamia wobec niego czynności dyscyplinarne. W sytuacjach określonych prawem zawiadamia Policję lub Prokuraturę.
4. O w/w czynnościach informuje rodziców/opiekunów prawnych dziecka krzywdzonego.
5. Dziecko otaczane jest wzmożoną troską i wsparciem.

IV. Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników

1. Wychowawca jest zobowiązany do stałej obserwacji relacji w grupie, zachowań dzieci.
2. Wychowawca niezwłocznie przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzonym, a także z krzywdzącym.
3. Dla zwiększenia skuteczności działań wychowawczych należy zaangażować również specjalistę np. psychologa, pedagoga specjalnego który udzieli wsparcie, ukierunkuje dzieci, jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenia, komu zgłaszać, gdy do niego dochodzi oraz jak radzić sobie z negatywnymi uczuciami.
4. W razie potrzeby powiadamia się rodziców obu stron.
5. Z opiekunem dziecka krzywdzonego należy opracować plan zapewnienia bezpieczeństwa.

V. Zasady ustalania planu wsparcia

Plan tworzony jest przez zespół interwencyjny. Celem jest zapewnienie natychmiastowego poczucia bezpieczeństwa i monitorowanie stanu psychofizycznego dziecka oraz wdrożenie działań wspierających (**Załącznik nr 7**).

1. Indywidualizacja i diagnoza- rozpoznanie konkretnych potrzeb dziecka oraz aktualnego stanu po traumatycznym wydarzeniu.
2. Zaangażowanie specjalistów- wdrożenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej we współpracy z poradniami, specjalistami zewnętrznymi.
3. Współpraca z rodzicem niekrzywdzącym (opiekunem prawnym).
4. Brak stygmatyzacji- dbanie o to , by działania wspierające nie wykluczały dziecka z grupy i nie stawiały go w roli „ofiary” na forum rówieśników.

5. Ocena i modyfikacja planu- systematyczne weryfikowanie działań w zależności od sytuacji i stanu dziecka.
6. Udzielenie wsparcia rodzeństwu dziecka, jeśli również uczęszcza do przedszkola.
7. Dyskrecja i tajemnica zawodowa- wszelkie informacje są poufne.

VI. Procedura postępowania w trakcie wydawania dziecka z przedszkola

1. Dziecko powinno być odbierane z przedszkola przez któregośkolwiek z rodzica lub pisemnie upoważnioną przez nich osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.
2. W wyjątkowych sytuacjach rodzic może pisemnie upoważnić do odbioru swojego dziecka osobę niepełnoletnią (**załącznik nr 5**).
3. Osobom bez pisemnego upoważnienia złożonego osobiście przez rodziców dziecko nie będzie wydawane.
4. Dziecko nie zostanie również wydane rodzicom i upoważnionym osobom, których stan wskazuje na spożycie alkoholu lub innych środków odurzających. Pracownik przedszkola nakazuje osobie nietrzeźwej opuszczenie terenu placówki. Jeśli osoba nietrzeźwa odmawia opuszczenia przedszkola i ta sytuacja powoduje naruszenie spokoju i bezpieczeństwa, pracownik może wezwać policję.
5. W przypadku niemożności nawiązania kontaktu z drugim rodzicem lub osobami upoważnionymi do odbioru dziecka z przedszkola, nauczyciel informuje dyrektora i wzywa policję.
6. Powtarzające się próby odebrania dziecka przez osobę będącą w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub innych środków psychoaktywnych będą zgłaszane przez dyrektora przedszkola do odpowiednich służb w celu zbadania sytuacji rodzinnej dziecka.

VII. Zasady ochrony danych osobowych dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych (RODO).
2. Pracownik przedszkola ma obowiązek chronienia danych osobowych, które przetwarza na zasadach określonych w polityce bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych obowiązującej w przedszkolu.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom, którym udzielono upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

4. Pracownik przedszkola jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym albo grupie roboczej zespołu interdyscyplinarnego, powołanych w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Pracownik przedszkola może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

VIII. Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Przedszkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownikowi przedszkola nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez wyraźnej zgody pisemnej rodzica/opiekuna dziecka.
3. Utrzymywanie wizerunku i rozpowszechnianie wizerunku oraz wypowiedzi dziecka na stronie internetowej przedszkola oraz podczas realizacji projektów edukacyjnych lub akcji realizowanych na terenie przedszkola wymaga złożenia przez opiekuna pisemnej zgody.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak krajobraz, publiczna impreza, zgoda na utrzymywanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

IX. Zasady dostępu dzieci do Internetu

1. W przedszkolu dzieci nie mają możliwości korzystania z Internetu bez kontroli osób dorosłych, dlatego zagrożenie nie występuje.
2. Rodzice/opiekunowie są informowani o potencjalnym zagrożeniu szkodliwymi treściami pochodzącymi z Internetu w przypadku niekontrolowanego dostępu dziecka do komputera w domu.
3. Dzieci realizujące roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, na miarę ich możliwości są zapoznawane z tematyką w formie zabawowej, z wykorzystaniem elementów programu „Bezpieczny Internet”.

X. Zasady bezpiecznych relacji

A. Personel placówki – dziecko

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem określają, jakie zachowania i praktyki są dopuszczalne, a jakie niedozwolone w pracy z dziećmi. Dotyczy to wszystkich pracowników placówki. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do funkcjonowania placówki i opisują obszary: pożądane, niepożądane i sytuacje trudne.

Zachowania pożądane	Zachowania niepożądane
Bezpieczeństwo dziecka	
- obecność w każdej części placówki, kiedy dzieci są rozgromadzone - rozgromadzenie i liczenie dzieci - dbałość o stan techniczny zabawek oraz o porządek i czystości w sali (sprzątanie sali, wietrzenie sali, usuwanie niebezpiecznych przedmiotów z sali) - zorganizowanie miejsc wyciszenia - obserwacja dzieci, przewidywanie ich zachowań w celu zaplanowania swojej reakcji/oddziaływań na dziecko ze szczególnym uwzględnieniem dziecka niepełnosprawnego i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - natychmiastowe przerywanie sytuacji niebezpiecznych (zabranie dziecka z miejsca zagrożenia/odizolowanie dzieci od siebie, zabranie niebezpiecznego przedmiotu) - natychmiastowe reagowanie na niewłaściwe zachowanie dziecka, wskazanie alternatywnych form zachowania - znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, zasad p.poż. - aktywne uczestnictwo w kursach i szkoleniach doskonalących warsztat pracy z	- pozostawianie dzieci bez nadzoru - brak koncentracji uwagi na dzieciach, zajmowanie się czynnościami pobocznymi - niezwracanie uwagi na stan techniczny zabawek (podawanie dziecku zabawek uszkodzonych, z ostrymi krawędziami, z możliwością oderwania małych elementów) - nieobserwowanie dzieci, brak analizy ich zachowań, ich przyczyn i skutków - pozwolenie na zachowania niebezpieczne, brak reakcji na nieodpowiednie zachowanie dziecka - nieznajomość zasad pierwszej pomocy i p.poż. - nieuczestniczenie w szkoleniach doskonalących - brak dbałości o higienę dziecka - stosowanie jakichkolwiek form cielesnego karania (klapsy, uderzanie przedmiotem w pupę lub inną część ciała) - szarpanie za ubranie, rękę lub inną część ciała dziecka - podnoszenie/usadzanie dziecka, zbyt mocne przytrzymywanie, popychanie, mocne prowadzenie za sobą („ciągnięcie”) za rękę

małym dzieckiem - brak gwałtownych ruchów, zbyt mocnego przytrzymywania - dopuszczalne jest przytrzymywanie dziecka w sytuacji zagrażającej jego zdrowiu lub życiu - dbałość o czystość dziecka w poszanowaniu jego granic - niezwłoczne reagowanie na potrzeby dziecka (płacz, prośby słowne)	
Poszanowanie indywidualności dziecka	
- zachęcanie do podejmowania prób samodzielnego jedzenia - akceptacja upodobań żywieniowych dziecka, zachęcanie do spożycia posiłku, przy poszanowaniu odmowy - dostosowanie tempa jedzenia do możliwości dziecka, bez pośpiechu - pozwalanie na nieudane próby jedzenia (na ubrudzenie się, na rozlanie) - dbałość o czystość stolików - zwracanie uwagi na indywidualne potrzeby dzieci (dotyczące chęci picia, jedzenia, skorzystania z toalety) ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (np. wrażliwość sensoryczna dzieci w spektrum) - zachęcanie do samodzielności przy czynnościach samoobsługowych, udzielanie tylko niezbędnej pomocy - pozostawianie dziecku prawa do wyboru	- zmuszanie dziecka do jedzenia , zbyt natarczywe przekonywanie do zjedzenia, nakazywanie - zbyt pośpieszne karmienie, niedostosowanie tempa jedzenia do indywidualnych możliwości - niezwracanie uwagi na estetykę jedzenia, czystość stolików - niezwracanie uwagi na indywidualne potrzeby dziecka (chęć picia, skorzystania z toalety) - wyręczanie przy czynnościach samoobsługowych, higienicznych w ramach pośpiechu - zmuszanie do korzystania z sedesu, przytrzymywanie na siłę, zbyt długo, zbyt natarczywe przekonywanie - zbyt natarczywe przekonywanie do zaśnięcia, usypianie dziecka na siłę - uniemożliwianie zasypiania dziecka z przytulanką odmowa przyniesienia

pozycji przy zasypianiu - stwarzanie warunków do odpoczynku poobiedniego, bez stosowania przymusu - umożliwienie spania z rzeczą bliską dziecku - organizowanie ciekawych zabaw kierowanych/grupowych, zachęcanie dziecka do uczestnictwa w nich - umożliwianie wyboru uczestniczenia w zabawie, respektowanie preferencji, szacunek dla osmowy udziału w danej zabawie - pozostawienie czasu na zabawę swobodną w ciągu każdego dnia, pozostawienie dziecku wyboru zabawek - stwarzanie okoliczności do podejmowania samodzielnych decyzji (dawanie wyboru) - stawianie dziecku wymagań adekwatnych do możliwości, wyznaczanie zadań możliwych do zrealizowania, udzielanie tylko niezbędnej pomocy - szanowanie emocji dziecka, jego zdania, decyzji, jego oporu, niechęci do wykonania czynności (z wyłączeniem sytuacji kiedy naraża to bezpieczeństwo dziecka) ze zwróceniem szczególnej uwagi na potrzeby i możliwości dziecka z niepełnosprawności i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	przyculanki do spania - zmuszanie do uczestnictwa w zabawach, karanie za odmowę uczestnictwa - zbyt natęrczywe przekonywanie dziecka do uczestnictwa w zabawach, których nie lubi, brak szacunku dla indywidualnych preferencji dziecka - niepozostawienie dziecku czasu wolnego, brak możliwości wyboru zabawek - stawianie zbyt wysokich wymagań, odmawianie udzielenia pomocy dziecku, jeśli tego potrzebuje lub o to prosi - wyręczanie dziecka lub niestawianie wymagań, niepozostawianie wyboru - bagatelizowanie problemów, trudności dziecka, niedostrzeganie jego ograniczeń - niezwracanie uwagi na emocje dziecka, zaprzeczanie im
Komunikacja z dzieckiem	
- życzliwy stosunek do dziecka, gotowość do wysłuchania, otwartość na to co mówi - podmiotowe traktowanie dziecka – zwracanie się po imieniu - dbałość o cechy komunikacji takie jak: uśmiechanie się do dzieci, spokojny, ciepły i	- obojętność w stosunku do dziecka, brak zainteresowania jego wypowiedziami, zachowaniami - zwracanie się do dziecka w bezosobowej formie, po nazwisku, przezwisku, „etykietowanie”

przyjazny ton głosu, dostosowany do sytuacji - formułowanie jasnych, krótkich przekazów, używając prostych zrozumiałych dla dziecka słów - posługiwanie się komunikatem „ja” - równe traktowanie wszystkich dzieci, dbałość o obdarzanie uwagą każdego z nich - przytulanie dziecka jeśli samo sygnalizuje potrzebę lub gdy wymaga tego sytuacja - dostrzeganie i nazywanie różnych emocji u dziecka - koncentrowanie się na mocnych stronach dziecka, jego zaletach, umiejętnościach – częste chwalenie	- podnoszenie głosu, krzyczenie na dzieci, wywoływanie u nich lęku, poczucia winy, zawstydzanie - formułowanie zbyt trudnych komunikatów, niezrozumiałych poleceń - nieliczenie się z odmową dziecka, jego zdaniem, preferencjami, żądanie bezwzględnego posłuszeństwa - faworyzowanie dzieci - przytulanie, całowanie dziecka na siłę, branie na kolana, jeśli dziecko tego nie wymaga/nie potrzebuje - odmowa przytulania, jeśli dziecko tego potrzebuje, o to zabiega - podkreślanie niepowodzeń, częste krytykowanie dziecka - używanie wulgaryzmów w komunikacji z dzieckiem lub w jego obecności
Sytuacje trudne	
- jasne określenie wymagań, oczekiwań wobec dziecka - ustalanie reguł i zasad współżycia w grupie, mówienie „nie” dla zachowań niepożądanych - dawanie czasu dziecku na wyciszenie, pozostawienie na dywanie - dbałość o bezpieczeństwo każdego dziecka - panowanie nad emocjami - każdorazowe i natychmiastowe reagowanie w sytuacji krzywdzenia dziecka	- niejasne określenie oczekiwań, stawianie wymagań niedostosowanych do możliwości dziecka - brak udzielania wyjaśnień, odwoływania się do zasad i reguł, ignorowanie zachowań niepożądanych - przetrzymywanie dziecka w odosobnieniu - karanie fizyczne, szarpanie, gwałtowne oddzielanie dzieci od siebie, wyszarpywanie zabawek lub innych przedmiotów - rozładowywanie emocji na dzieciach - brak reakcji w sytuacjach krzywdzenia dziecka

Kontakt z rodzicem	
- umożliwianie rodzicom uczestnictwa w adaptacji - udzielanie rodzicom rzetelnych informacji o dziecku	- brak informacji zwrotnej, mało wyczerpująca informacja, w poprawnej formie językowej - zbyt duży pośpiech przy przyjmowaniu/odbieraniu dziecka (o ile nie jest konieczny) - zwracanie się do rodzica w sposób niegrzeczny, lekceważący - ignorowanie rodziców i ich obaw - spoufalanie się pracownika z rodzicem - brak dbałości o kulturę osobistą w kontakcie z rodzicami

B. Dziecko-dziecko

Bezpieczne relacje rówieśnicze budują u dzieci poczucie własnej wartości, pewności siebie, sprawczości oraz przynależności do grupy. W relacjach dziecko-dziecko- niedopuszczalna jest każda forma przemocy. Przejawy agresji należy zgłaszać osobie dorosłej- nauczycielowi, opiekunowi lub rodzicowi. Należy przestrzegać dzieci przed agresywnym rozwiązywaniem konfliktów proponując sposoby uwzględniające zachowanie szacunku do innej osoby.

Zachowania pożądane	Zachowania niepożądane
- słuchanie poleceń dorosłych -zwracanie się w razie problemów do nauczyciela, pomocy nauczyciela - rozumienie i pamiętanie o konsekwencjach swojego zachowania - opiekowanie się i udzielanie pomocy potrzebującym koleżankom/kolegom - akceptacja i wspieranie przedszkolaków nowoprzybyłych - rozwiązywanie konfliktów bez stosowania	- wyrządzanie krzywdy innym dzieciom fizycznej (popychanie, bicie, kopanie, gryzienie itp.) i psychicznej (obrażanie, przezywanie, wykluczanie z grupy) - wyśmiewanie innych, ośmieszanie - obrażanie się na kolegów, koleżanki - używanie brzydkich, obraźliwych słów

przemocy - dbanie o zdrowie i życie swoje i innych dzieci - używanie zwrotów grzecznościowych - przestrzeganie umów, zasad grupowych - zgodna zabawa - pomaganie sobie nawzajem - postępowanie w sposób uczciwy -bycie uprzejmym, życzliwym, przyjaznym - mówienie otwarcie o swoich uczuciach, emocjach, poglądach -wyrażanie własnych potrzeb, emocji w sposób społecznie akceptowany, bezpieczny - szanowanie prac innych, własności społecznej i indywidualnej - szacunek i akceptacja wobec innych ze szczególnym uwzględnieniem różnic etnicznych, kulturowych oraz potrzeb dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	- kłótnie z innymi dziećmi - przeszkadzanie innym w zabawie i pracy - niszczenie wytworów innych, zabawek i innych przedmiotów -krzyk, hałasowanie, uporczywe przerywanie wypowiedzi -bieganie po Sali i po korytarzu przedszkolnym - zabieranie cudzych rzeczy - naśladowanie złych zachowań innych dzieci, ich niewłaściwego postępowania
---	---

C. Dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnym potrzebami edukacyjnymi wymagają zwykle więcej troski od pozostałych. Od pracowników oczekuje się w takich przypadkach szczególnej wrażliwości, respektowania ich potrzeb, możliwości i ograniczeń.
2. Objawy krzywdzenia u dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami mogą manifestować się inaczej niż u dzieci neurotypowych. Personel przedszkola zobligowany jest do zwracania uwagi na specyficzne symptomy tj.: nagłe pogorszenie funkcjonowania, regres wyuczonych zachowań, nasilenie zachowań stereotypowych (np. kołysanie się, lęk), wycofanie, autoagresja i in.
3. Niepełnosprawni lub posiadający specjalne potrzeby edukacyjne mogą łatwiej niż inni podlegać wykluczeniu w grupie rówieśniczej i nie tylko. Z tego powodu szczególnie ważna jest obserwacja oraz umiejętność wysłuchania takich

podopiecznych przez personel, tym bardziej, że mogą oni mieć trudności w wyrażaniu swoich uczuć, również w obawie przed niewłaściwym zrozumieniem lub lekceważeniem. W razie potrzeby należy wdrożyć środki komunikacji wspomagającej, alternatywnej (np. piktogramy, Makaton, MÓWik).

4. Nauczyciele i inni pracownicy przedszkola mają obowiązek wspierania dzieci w rozwijaniu empatii, akceptacji, tolerancji wobec dzieci z niepełnosprawnością i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi własnym przykładem, modelowaniem właściwych zachowań oraz poprzez działania edukacyjne i integrujące (bajki edukacyjne, standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w wersji obrazkowej dla dzieci, działania na rzecz świadomości autyzmu i in.).
5. Pracownicy udzielają pomocy i wsparcia dzieciom z niepełnosprawnościami i o specjalnych potrzebach edukacyjnych w różnych czynnościach, także osobistych, z pełnym zrozumieniem, z zachowaniem należytego szacunku i dyskrecji.

Wskaźniki realizacji standardu:

Notatki służbowe.

Karty interwencji.

Karty kontaktów z rodzicami.

Wypełnione zgody na rozpowszechnianie wizerunku dziecka.

Monitorowanie strony internetowej przedszkola.

XI. Procedura skargowa.

1. Informacja skargowa na zachowanie pracownika może być zgłoszona do Dyrektora Przedszkola lub na skrzynkę mailową: ps76@um.bialystok.pl
2. Po zapoznaniu się z treścią skargi Dyrektor podejmuje czynności wyjaśniające okoliczności związane ze skargą, przeprowadza niezbędne rozmowy, analizuje dokumentację. Czynności wyjaśniające są dokumentowane.
3. O wynikach przeprowadzonych czynności wyjaśniających powiadamia się osobę skarżącą.
4. Postępowanie skargowe realizowane jest także wobec zgłoszeń anonimowych.
5. Informacja skargowa na zachowanie Dyrektora może być zgłoszona do organu sprawującego nadzór pedagogiczny - Podlaskiego Kuratora Oświaty w Białymstoku.

Standard IV. MONITORING

Organizacja/instytucja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

1. Dyrektor przedszkola wyznacza w formie pisemnej osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Polityki Ochrony Dzieci w przedszkolu (koordynatorów).
2. Osoby, o której mowa w punkcie poprzedzającym, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Polityki Ochrony Dzieci przeprowadzają wśród wszystkich pracowników oraz rodziców/opiekunów prawnych dzieci, co najmniej raz na dwa lata ankietę monitorującą oraz proponują wprowadzenie ewentualnych zmian (**załącznik 6**). Na tej podstawie sporządzają raport z którym zapoznają Dyrektora i Radę Pedagogiczną.
4. W razie nieobecności koordynatorów wypełnianie ich obowiązków powierza się innym osobom.
5. Pracownicy przedszkola oraz rodzice mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w placówce.
6. Dyrektor, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną przedszkola wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i zapoznaje z nimi pracowników przedszkola oraz rodziców/opiekunów dzieci uczęszczających do przedszkola.
7. Rodzice/opiekunowie wychowanków przedszkola mają bieżący dostęp do treści Polityki znajdującej się na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej oraz mogą wnosić swoje uwagi dotyczące treści Polityki Ochrony Dzieci do Dyrektora przedszkola lub koordynatorów na piśmie lub poprzez skrzynkę e-mailową: ps76@um.bialystok.pl
8. Wychowankowie zapoznawani są z Polityką Ochrony Dzieci poprzez pogadanki, zabawy, zajęcia dydaktyczne, tworzenie kodeksów grupowych itp.

Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników, na zebraniach z pracownikami, podczas spotkania Rady Pedagogicznej.
3. Rodzice oraz opiekunowie dzieci zapoznają się z Polityką na pierwszym zebraniu grupowym oraz za pomocą strony internetowej. Polityka jest umieszczona w miejscu ogólnodostępnym dla rodziców i opiekunów - na tablicy ogłoszeń.

Ewa Sochor

dyrektor przedszkola

Białystok, dnia.....

Imię i nazwisko

.....

Stanowisko

.....

Oświadczenie

Ja legitymująca/y się dowodem osobistym nr oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, obyczajności i przestępstw z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

data i podpis

Białystok, dnia.....

Imię i nazwisko

.....

Stanowisko

.....

Oświadczenie

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/em się z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązującą w Przedszkolu Samorządowym Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” w Białymstoku i przyjmuję ją do realizacji.

.....

data i podpis

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez osobę odpowiedzialną za Politykę Ochrony dzieci	Data:	
	Działanie:	
Spotkanie z rodzicami	Data:	
	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	– zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa, – wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, – inny rodzaj interwencji. Jaki? 	

Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję i data interwencji)	
Wyniki interwencji(działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja uzyskała informację o wynikach/ działaniach/placówki/ działaniach rodziców	Data:
	Działania:

**WZÓR NOTATKI SŁUŻBOWEJ
DOTYCZĄCEJ DZIECKA
W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM PRZEMOCY W RODZINIE**

Imię i nazwisko dziecka

Data sporządzenia notatki

1. Opis wyglądu dziecka:

.....

.....

.....

.....

.....

2. Zachowanie dziecka: (jakie ?)

.....

.....

.....

.....

.....

3. Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji dziecka:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Źródło informacji:

.....

.....

5. Podjęte działania interwencyjne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis osoby sporządzającej notatkę

**Upoważnienie do odbioru dziecka
przez osobę niepełnoletnią z Przedszkola Samorządowego Nr 76 „Na Zielonych
Wzgórzach” w Białymstoku**

.....

Nazwisko i imię Rodzica/opiekuna prawnego

.....

Adres zamieszkania

Upoważniam do odbioru mojego dziecka

.....

(Imię i nazwisko dziecka do odbioru)

przez następującą osobę niepełnoletnią:

.....

(imię i nazwisko osoby upoważnionej)

Upoważnienie ważne jest od r. do r.

**Oświadczam, iż biorę na siebie pełną odpowiedzialność prawną za
bezpieczeństwo, zdrowie i życie dziecka od momentu jego odbioru z przedszkola przez
wskazaną powyżej, upoważnioną niepełnoletnią osobę.**

.....

(miejscowość i data)

.....

(czytelny podpis matki)

.....

(czytelny podpis ojca)

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, obowiązujące w placówce, w której pracujesz?

tak nie

2. zapoznałeś się z dokumentem Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

tak nie

3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?

tak nie

4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?

tak nie

5. Czy masz jakie uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

tak nie

Jeśli tak, to jakie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PLAN WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Dane identyfikacyjne i metryczka

- Data sporządzenia planu:.....
- Imię i nazwisko dziecka.....
- Data urodzenia, Grupa:.....
- Skład zespołu opracowującego plan:
 - 1.....(np. wychowawca)
 2.(np. psycholog, pedagog)
 3.(inne osoby)

2. Diagnoza sytuacji małoletniego

- Forma ujawnionego krzywdzenia:.....
(np. przemoc fizyczna, psychiczna, zaniedbanie, wykorzystanie seksualne, rówieśnicza)
- Krótki opis sytuacji dziecka i jego aktualnego stanu:
.....
.....
.....
.....

3. Działania interwencyjne i prawne (jeśli dotyczy)

- Zawiadomienie instytucji zewnętrznych:
- Powiadomienie Policji/Prokuratury (Data:.....)
- Sad Rodzinny- wniosek o wgląd w sytuację rodziny (Data:.....)
- Wszczęcie procedury „Niebieska karta” (Data:.....)
- Inne:.....

4. Działania wspierające na terenie placówki

Obszar wsparcia	Opis konkretnych działań	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne	Np. indywidualne rozmowy wspierające, terapia, monitoring samopoczucia	Psycholog/pedagog	Od zaraz/stałe
Działania opiekuńcze i organizacyjne	Np. zmiana miejsca przy stoliku, zwolnienie z wybranych aktywności, dostosowanie wymagań	Wychowawca	Bieżąco
Bezpieczeństwo fizyczne	Np. zakaz kontaktu wskazanych osób z dzieckiem na terenie placówki	Dyrekcja, pracownicy	Stałe

Wsparcie rówieśnicze	Np. warsztaty z integracji, przeciwdziałanie stygmatyzacji bez ujawniania szczegółów sprawy	Wychowawca	Do dnia.....
----------------------	---	------------	--------------

5. **Wsparcie rodziny/opiekunów prawnych** (jeśli nie sa sprawcami krzywdzenia)

6. **Działania wobec opiekunów**.....

(np. skierowanie do specjalistycznych poradni, regularne konsultacje, wsparcie w kontakcie z prawnikiem)

7. **Osoba odpowiedzialna:**.....

8. **Monitoring i ewaluacja planu**

- Termin przeglądu i oceny skuteczności planu:.....

Podpisy członków Zespołu:

Podpis Dyrektora placówki: